

XII.

B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov, hvorved Indfødsret meddeles forskjellige Udlændinge.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 29de Januar 1868.)

Da i sidste Samling et Udkast til Lov om Indfødsrettens Meddelelse efter længere Afbrydelse og under fuldkomment forandrede Forhold forelagdes Rigsdagen, udtalte allerede ved første Behandling i dette Thing, hvor Lovudkastet indbragtes, flere Medlemmer sig for Anvendelsen af en langt strengere Maalestol for Tildelelsen af Indfødsretten, og det Udvalg, der nedfattes her i Salen, gik forsaavidt ind paa denne Opfattelse, som det erklærede „ikke at have Noget imod, at Regjeringen i Forening med Rigsdagen foresatte sig efterhaanden at bringe den specielle Indfødsretslovgivning hen paa det Standpunkt, at gjøre en viid Forffjel mellem den efter liberale Grundsaetninger temmelig let tilgængelige Opholds-, Nærings- og Forsørgelsesret og den politiske Indfødsret, hvis Meddelelse — til den virkelig Fremmede — skulde være en Udmærkelse eller en Deel af Prisen for hans Tjeneste“. Smidlertid formeente Udvalget dog, at det ikke gik an pludselig og paa een Gang at anlægge en saadan Maalestol; men, ved bestemtere at formulere de Betingelser for Indfødsretten, som hidtil havde gjort sig gjældende i Praxis, ønskede det i det Mindste at sørge for, at man ikke gik videre i Bemsældighed end hidtil og derved tabte alt Hold. Ved Lovudkastets anden Behandling i dette Thing blev denne Udvalgets Fremgangsmaade forsaavidt godkjendt, som de Endringsforslag, der søgte at udelukke den største Deel af de Ansøgere, der vare indstillede til at erholde Indfødsret, bleve forkastede med betydeligt Fleertal.

Da Lovudkastet dernæst kom til Forhandling i det andet Thing, blev første Behandling standset, og et Udvalg nedfat, for at de i Landstinget fremsatte nye Principer kunde blive nærmere drøftede. Naar undtages det omtvistede Spørgsmaal om Qvindens Rigeadgang med Manden til at erholde Indfødsret ved Lov — som ingen Anvendelse faaer ved foreliggende Lovudkast —, tiltraadte Folkethingsudvalget i alt Væsentligt de af Landstingsudvalget opstillede Principer, som derved have faaet forøget Vægt som Udgangspunkt for Prøvelsen af dette og vel ogsaa fremtidsige Indfødsrets-Lovudkast.

Nærværende Udvalg har anseet det for sin Opgave at skaffe de af Udalgene opstillede Principer, som det fuldkomment kan gjøre til sine egne, Aerkjendelse i Virkeligheden og forhindre yderligere Lempelser, hvis Følger ikke vilde udeblive, og det nærer det Haab, at ogsaa Regjeringen i Fremtiden, om den end ikke vil arbejde hen paa at gjøre Indfødsretten til en færtilg Udmærkelse, i det mindste dog mere bestemt vil følge den saaledes anviste Wei, end den denne Gang synes at have gjort.

I det Udvalget nu gaaer over til Prøvelsen af de enkelte Ansøgers Udkomst til at komme i Betragtning, har det anseet det for rigtigst, i Righed med hvad der foresloges i sidste Samling, at sondre Ansøgerne i to Classer. Som den første Klasse af Ansøgerne maae de regnes, der allerede i Barndomsaaarene ere komne her til Landet og have faaet deres Underviisning og Uddannelse paa Dansk og i danske Omgi-